Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

10. mai 2017 *

Eelotsusetaotlus — Euroopa Liidu ametnik — Personalieeskirjad — Kohustuslikus korras kindlustamine Euroopa Liidu institutsioonide sotsiaalkindlustusskeemis — Liikmesriigis saadud kinnisvaratulu — Liikmesriigi õiguse alusel üldise sotsiaalkindlustusmakse, sotsiaalmaksu ja lisamaksete tasumise kohustus — Selle liikmesriigi sotsiaalkindlustuse rahastamises osalemine

Kohtuasjas C-690/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Cour administrative d'appel de Douai (Douai teise astme halduskohus, Prantsusmaa) 14. detsembri 2015. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 21. detsembril 2015, menetluses

Wenceslas de Lobkowicz

versus

Ministère des Finances et des Comptes publics,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident A. Tizzano, kodade presidendid R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, M. Berger ja A. Prechal, kohtunikud C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund ja F. Biltgen (ettekandja),

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: ametnik V. Giacobbo-Peyronnel,

arvestades kirjalikus menetluses ja 18. oktoobri 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— W. de Lobkowicz, esindaja: *avocat* G. Hannotin,

— Prantsuse valitsus, esindajad: G. de Bergues, D. Colas, R. Coesme ja D. Segoin,

— Euroopa Komisjon, esindajad: D. Martin ja G. Gattinara,

olles 6. detsembri 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab liidu õiguse tõlgendamist, et teha kindlaks, kas esineb ühe riigi õigusaktide kohaldamise põhimõte, nagu see on esitatud nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruses (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes (muudetud ja ajakohastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 (EÜT 1997, L 28, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 3)), mida on muudetud nõukogu 8. veebruari 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 307/1999 (EÜT 1999, L 38, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 335) (edaspidi „määrus nr 1408/71“), ja seejärel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta (ELT 2004, L 166, lk 1; ELT eriväljaanne 05/05, lk 72), ning nagu seda põhimõtet on tõlgendatud Euroopa Kohtu 26. veebruari 2015. aasta otsuses de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123).

2 Taotlus on esitatud Wenceslas de Lobkowiczi, kes on pensionil olev Euroopa Komisjoni ametnik, ja ministère des Finances et des Comptes publicsi (rahandus- ja riigieelarve ministeerium, Prantsusmaa) vahelises kohtuvaidluses seoses W. de Lobkowiczi kohustusega tasuda sotsiaalmakseid ja -makse aastate 2008–2011 eest Prantsusmaal saadud kinnisvaratulult.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Protokolli (nr 7) Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide kohta (ELT 2010, C 83, lk 266; edaspidi „protokoll“) artikkel 12 on sõnastatud järgmiselt:

„Kooskõlas tingimuste ja menetlusega, mille Euroopa Parlament ja nõukogu on seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist asjaomaste institutsioonidega määruste abil kinnitanud, on liidu ametnikud ja muud teenistujad kohustatud maksma liidule maksu töö- ja muudelt tasudelt, mida [liit] neile maksa[b].

Töö- ja muud tasud, mida [liit] neile maksa[b], on vabastatud riigimaksudest.“ [täpsustatud tõlge]

4 Protokolli artikkel 13 näeb ette:

„Tulumaksu, omandimaksu ja pärandimaksu rakendamisel ning liidu liikmesriikide vahel sõlmitud topeltmaksustamise vältimist käsitlevate konventsioonide kohaldamisel loetakse, et liidu ametnikud ja muud teenistujad, kes üksnes oma kohustuste täitmiseks liidu teenistuses asuvad elama liikmesriigi territooriumile, mis nende liidu teenistusse astudes ei ole maksustav elukohariik, nii nende tegelikus elukohariigis kui ka maksustavas elukohariigis on säilitanud oma elukoha viimati nimetatud riigis […].

[…]

5 Protokolli artiklis 14 on sätestatud:

„Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist teiste asjaomaste institutsioonidega määruste abil liidu ametnike ja muude teenistujate sotsiaalkindlustustagatiste kava.“

6 Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad (edaspidi „personalieeskirjad“) ja liidu muude teenistujate teenistustingimused kehtestati nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja Euroopa

ühenduste muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT 1968, L 56, lk 1; ELT eriväljaanne 01/02, lk 5), mida on muudetud nõukogu 18. detsembri 2008. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 1324/2008 (ELT 2008, L 345, lk 17).

7 Personalieeskirjade artiklis 72 on sätestatud:

„1. Ametnik […] on haiguste vastu kindlustatud 80% ulatuses kuludest, võttes arvesse eeskirju, mis on koostatud [liidu] institutsioonide kokkuleppel pärast nõupidamist personalieeskirjade komiteega. […]

[…]

Üks kolmandik sellise kindlustuskaitse jaoks vajalikust sissemaksest tuleb maksta ametnikul, kuid nõutav summa ei tohi ületada 2% tema põhipalgast.

[…]“

8 Personalieeskirjade artikkel 73 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Ametnik on teenistusse asumise päevast alates kindlustatud kutsehaiguse- ja tööõnnetuseriski vastu vastavalt eeskirjadele, mille [liidu] institutsioonid on koostanud ühisel kokkuleppel pärast nõupidamist personalieeskirjade komiteega. Ta maksab kutseväliste riskide vastu kindlustamiseks kuni 0,1% oma põhipalgast.

[…]“

9 Personalieeskirjade artiklis 83 on sätestatud:

„1. Käesoleva pensioniskeemi järgseid hüvitisi makstakse [liidu] eelarvest. Liikmesriigid tagavad ühiselt nimetatud toetuste maksmise vastavalt nimetatud kulude rahastamise ulatusele.

[…]

2. Ametnikud maksavad ühe kolmandiku selle pensioniskeemi rahastamisest. Sissemakse on 10,9% ametniku põhipalgast, võtmata arvesse artiklis 64 nimetatud paranduskoefitsiente. See arvatakse ametnike palkadest maha iga kuu. […]

[…]“

10 Artikli 83 lõikes 2 ette nähtud sissemakse määra kohandatakse igal aastal. Selle suuruseks määrati põhikohtuasjas käsitletavate aastate 2009–2011 1. juulil vastavalt 11,3%, 11,6% ja 11%.

11 Määruse nr 1408/71 artikli 2 lõike 1 kohaselt kohaldatakse seda määrust „töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja õpilaste suhtes, kelle suhtes kehtivad või on kehtinud ühe või mitme liikmesriigi õigusaktid ning kes on mõne liikmesriigi kodanikud või mõne liikmesriigi territooriumil elavad kodakondsuseta isikud või pagulased, samuti nende pereliikmete ja nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes“.

12 Määruse artikli 13 lõige 1 näeb ette, et „isikud, kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, [alluvad] ainult ühe liikmesriigi õigusaktidele. Kõnealused õigusaktid määratakse kindlaks vastavalt käesoleva jaotise sätetele“.

13 Määrus nr 1408/71 tunnistati kehtetuks alates 1. maist 2010, kuupäeval kui muutus kohaldatavaks määrus nr 883/2004. Määruse nr 1408/71 artikli 2 lõike 1 ja artikli 13 lõike 1 sõnastused on aga sisuliselt identsed määruse nr 883/2004 vastavalt artikli 2 lõike 1 ja artikli 11 lõike 1 sõnastustega.

Prantsuse õigus

14 Sotsiaalkindlustusseadustiku (code de la sécurité sociale) artikkel L. 136-6 sätestab põhikohtuasja asjaolude suhtes kohaldatavates redaktsioonides, et üldise maksuseadustiku (code général des impôts) artikli 4 B tähenduses on Prantsusmaa maksuresidentidest füüsilised isikud vastavalt üldise maksuseadustiku artiklile 1600-0 C – mis kuulub selle seadustiku nende sätete hulka, mis reguleerivad „üldist sotsiaalkindlustusmakset, mida kogutakse peretoetuste riiklikku kassasse (caisse nationale des allocations familiales), riiklikku pensionikassasse (fonds de solidarité vieillesse) ja kohustuslikesse ravikindlustusskeemidesse (régimes obligatoires d'assurance maladie)" (edaspidi „üldine sotsiaalkindlustusmakse") – kohustatud maksma varalt saadud tulult makset, mille aluseks võetakse tulumaksu arvutamisel arvesse võetav netosumma, kusjuures tulu alla kuulub ka kinnisvaralt saadud tulu.

15 Üldise maksuseadustiku põhikohtuasja asjaolude suhtes kohaldatava redaktsiooni artikli 1600-0 F *bis* kohaselt on need isikud sotsiaalkindlustusseadustiku artikli L. 245-14 kohaselt kohustatud samalt tulult tasuma lisaks „sotsiaalmaksu", mille määr oli asjasse puutuvatel aastatel kohaldatava sotsiaalkindlustusseadustiku artikli L. 245-16 kohaselt 2% tulust. Samuti tuleneb sotsiaalhoolekande ja perekonnaseadustikust (code de l'action sociale et des familles), et nimetatud tulult tuleb maksta ka lisamakseid, millest ühe määr on kõnealuse seadustiku artikli L. 14-10-4 kohaselt 0,3% ja teise määr on sama seadustiku artikli L. 262-24 kohaselt 1,1%.

Põhikohtuasja asjaolud ja eelotsuse küsimus

16 Prantsuse kodanik W. de Lobkowicz oli komisjoni teenistuses ametnik alates 1979. aastast kuni tema pensionile mineku kuupäevani, see tähendab 1. jaanuarini 2016. Sel alusel on ta kindlustatud liidu institutsioonide ühises sotsiaalkindlustusskeemis.

17 Protokolli artikli 13 järgi on W. de Lobkowicz Prantsusmaa maksuresident. Ta saab selles liikmesriigis kinnisvaratulu. Kõnealuselt tulult tuli tasuda aastate 2008–2011 eest üldist sotsiaalkindlustusmakset, sotsiaalvõla hüvitamise makset, 2% suurust sotsiaalmaksu ja selle maksu lisamakset, mille määrad olid vastavalt 0,3% ja 1,1%.

18 Pärast maksuhalduri keeldumist rahuldada W. de Lobkowiczi taotlus vabastada ta nende maksete ja maksude tasumise kohustusest esitas viimati nimetatu Tribunal administratif de Rouenile (Roueni halduskohus, Prantsusmaa) kaebuse, milles palus end maksmise kohustusest vabastada.

19 Nimetatud kohus leidis 13. detsembri 2013. aasta otsuses, et otsuse tegemise vajadus on ära langenud kõigi sotsiaalvõla hüvitamisega seotud maksete osas, mille tasumist oli W. de Lobkowiczilt asjasse puutuvate aastate eest nõutud, kuid mille tasumisest ta vabastati kohtumenetluse ajal; W. de Lobkowiczi ülejäänud nõuded jättis kohus rahuldamata.

20 W. de Lobkowicz esitas selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Cour administrative d'appel de Douaile (Douai teise astme halduskohus, Prantsusmaa). Ta palub nimetatud kohtul esimese võimalusena vabastada ta jätkuvalt vaidluse all olevate sotsiaalmaksude tasumisest.

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib esmalt, et kõne all olevate maksete ja maksude puhul on riigisisese õiguse kohaselt tegemist maksustamisega, mistõttu ei mõjuta nende põhjendatust asjaolu, et W. de Lobkowicz või tema pereliikmed ei saa nendega seoses vastu otsest vastutasu.

22 Seejärel nendib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Euroopa Kohtu 26. veebruari 2015. aasta kohtuotsuse de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123) kohaselt kuuluvad varalt saadud tulult makstavad maksud, millel on otsene ja asjakohane seos mõne määruse nr 1408/71 artiklis 4 loetletud sotsiaalkindlustusliigiga, see tähendab üldine sotsiaalkindlustusmakse, 2% suurune sotsiaalmaks ja 0,3%

suurune lisamakse, selle määruse kohaldamisalasse. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab samadel põhjustel, nagu on leidnud Euroopa Kohus nimetatud kohtuotsuses, et lisamakset määraga 1,1% tuleb samuti käsitada selle määruse kohaldamisalasse kuuluvana.

23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib aga ka, et Euroopa Kohus on juba 3. oktoobri 2000. aasta kohtuotsuse Ferlini (C-411/98, EU:C:2000:530) punktis 41 otsustanud, et liidu ametnikke ja nende pereliikmeid, kes on kohustuslikus korras kindlustatud liidu institutsioonide sotsiaalkindlustusskeemis, ei saa kvalifitseerida töötajateks määruse nr 1408/71 tähenduses. Järelikult ei ole selle määruse artiklis 13 sätestatud ühe liikmesriigi õigusaktide kohaldamise põhimõte nende suhtes kohaldatav.

24 Lõpuks tähendab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kuigi liidu ametnikel on töötaja staatus ELTL artikli 45 tähenduses, ei näe see artikkel seoses sotsiaalkindlustushüvitiste või mitteosamakseliste erihüvitiste rahastamisega siiski ette ühtegi üldist kriteeriumi liikmesriikide ja liidu institutsioonide vahel pädevuse jagamiseks, millest võiks järeldada, nagu W. de Lobkowicz järeldas, et temalt kõnealuste maksete ja maksude tasumise nõudmist tuleb käsitada diskrimineerimisena selle artikli tähenduses.

25 Leides siiski, et esineb kahtlus selles osas, kas W. de Lobkowiczi kohustamine kõnealuste maksete ja maksude tasumiseks on kooskõlas liidu õigusega, otsustas Cour administrative d'appel de Douai (Douai teise astme halduskohus, Prantsusmaa) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas liidu õiguse põhimõttega on vastuolus, kui Euroopa Komisjoni ametnikku kohustatakse tasuma Euroopa Liidu liikmesriigis saadud kinnisvaratulult üldist sotsiaalmakset, sotsiaalmaksu ja selle maksu 0,3% ja 1,1% suuruseid lisamakseid?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

Vastuvõetavus

26 Prantsuse valitsus väidab esimese võimalusena, et eelotsusetaotlus on vastuvõetamatu, kuna selles ei ole Euroopa Kohtule esitatud neid faktilisi asjaolusid, mis on vajalikud talle esitatud küsimusele tarviliku vastuse andmiseks. Prantsuse valitsus viitab nimelt asjaolule, et eelotsusetaotluse esitanud kohus esitas ELTL artikliga 45 seotud küsimuse, kuid ei täpsustanud põhikohtuasja kaebaja kodakondsust ega ka seda, kas viimati nimetatu on kasutanud oma õigust töötamise eesmärgil vabalt liikuda.

27 Sellega seoses tuleb märkida, et liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotluse saab Euroopa Kohus jätta läbi vaatamata vaid siis, kui on ilmne, et liidu õigusnormi tõlgendamine, mida liikmesriigi kohus palub, ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, või ka juhul, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (vt eelkõige kohtuotsused, 22.6.2010, Melki ja Abdeli, C-188/10 ja C-189/10, EU:C:2010:363, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 18.4.2013, Mulders, C-548/11, EU:C:2013:249, punkt 27).

28 Nimelt eeldab vajadus anda liikmesriigi kohtule tarvilik liidu õiguse tõlgendus, nagu rõhutab ka Euroopa Kohtu kodukorra artikkel 94, et eelotsusetaotluse esitanud kohus määraks kindlaks tema esitatud küsimuste faktilise ja õigusliku raamistiku või vähemalt selgitaks küsimuste aluseks olevat faktilist olukorda (kohtuotsused, 11.3.2010, Attanasio Group, C-384/08, EU:C:2010:133, punkt 32, ja 5.12.2013, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, EU:C:2013:799, punkt 17).

29 Käesolevas asjas tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimus puudutab vaieldamatult liidu õiguse tõlgendamist. Sellega seoses tuleb rõhutada, et vastupidi Prantsuse valitsuse väidetele ei käsitle see küsimus sõnaselgelt ELTL artiklit 45, vaid viitab üldiselt niisuguse „liidu õiguse põhimõtte“ olemasolule, mis ei luba panna liidu ametnikule kohustust maksta selliseid sotsiaalmakse ja makseid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja millega maksustatakse kinnisvaratulu, mille liidu ametnik on saanud liikmesriigis, mille maksuresident ta on.

30 Peale selle sisaldab eelotsusetaotlus ülevaadet põhikohtuasja vaidluse esemest, nagu nähtub ka käesoleva kohtuotsuse punktidest 17–20, milles korratakse eelotsusetaotluse esitanud kohtu sedastusi. Nimetatud kohus esitab ka asjakohaste riigisiseste normide täpse sõnastuse ning ka põhjused, miks tal tekkis liidu õiguse tõlgendamise küsimus, viidates seejuures Euroopa Kohtu seda valdkonda käsitlevale praktikale ja eelkõige 26. veebruari 2015. aasta kohtuotsusele de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123).

31 Seega tuleb tõdeda, et eelotsusetaotlus sisaldab faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mis võimaldavad Euroopa Kohtul anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarviliku vastuse.

32 Neil asjaoludel on eelotsusetaotlus vastuvõetav.

Sisulised küsimused

33 Oma küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas sotsiaalkindlustuse valdkonnas ühe liikmesriigi õigusaktide kohaldamise põhimõtet, nagu see on esitatud määruses nr 1408/71 ja seejärel määruses nr 883/2004 ning mida on täpsustatud 26. veebruari 2015. aasta kohtuotsuses de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123), tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugused riigisisesed õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis näevad ette, et kinnisvaratulult, mille liidu ametnik on saanud liikmesriigis, mille maksuresident ta on, tuleb maksta sama liikmesriigi sotsiaalkindlustussüsteemi rahastamiseks mõeldud sotsiaalmakseid ja -makse.

34 Esiteks tuleb märkida, et kuigi liikmesriigid säilitavad oma sotsiaalkindlustussüsteemi korraldamise pädevuse, peavad nad siiski selle pädevuse teostamisel austama liidu õigust (kohtuotsused, 1.4.2008, Gouvernement de la Communauté française ja gouvernement wallon, C-212/06, EU:C:2008:178, punkt 43; 21.1.2016, komisjon *vs*. Küpros, C-515/14, EU:C:2016:30, punkt 38, ja 6.10.2016, Adrien jt, C-466/15, EU:C:2016:749, punkt 22).

35 Teiseks tuleb meenutada, et liidu ametnik kui liikmesriigi kodanik, kes töötab mõne muu liikmesriigi territooriumil kui tema päritoluriik, võib olla võõrtöötaja staatuses ELTL artikli 45 tähenduses. Kuna aga liidu ametnike suhtes ei ole kohaldatavad sotsiaalkindlustuse valdkonnas kehtestatud riigisisesed õigusaktid, nagu on sätestatud määruse nr 1408/71 artikli 2 lõikes 1 ja määruse nr 883/2004 samas sättes, mis määravad kindlaks nende määruste isikulise kohaldamisala, ei saa neid ametnikke kvalifitseerida nende määruste tähenduses „töötajateks“. Selles kontekstis ei kuulu nad ka ELTL artikli 48 kohaldamisalasse, mis teeb nõukogule ülesandeks kehtestada kord, mis võimaldab töötajatel ületada sotsiaalkindlustuse valdkonnas kehtestatud riigisisestest normidest neile tuleneda võivad takistused, kusjuures nõukogu on selle ülesande määruse nr 1408/71 ja seejärel määruse nr 883/2004 vastuvõtmisega täitnud (vt selle kohta kohtuotsused, 3.10.2000, Ferlini, C-411/98, EU:C:2000:530, punktid 41 ja 42, ja 16.12.2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, punktid 34–37).

36 Liidu ametnike suhtes kehtib nimelt liidu institutsioonide ühine sotsiaalkindlustusskeem, mille Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad protokolli artikli 14 kohaselt määruste abil seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist teiste institutsioonidega.

37 Kõnealune sotsiaalkindlustusskeem kehtestati personalieeskirjadega, mille V jaotises „Ametnike töötasud ja sotsiaalkindlustushüvitised“ ja eelkõige selle jaotise 2. ja 3. jaos, mis käsitlevad sotsiaalkindlustust ja pensioneid, on ette nähtud liidu ametnikele kohaldatav kord.

38 Seega kuulub liidu ametnike õiguslik olukord neil sotsiaalkindlustuse valdkonnas lasuvate kohustuste osas liidu õiguse kohaldamisalasse, kuna neil on töösuhe liiduga (vt selle kohta kohtuotsus, 13.7.1983, Forcheri, 152/82, EU:C:1983:205, punkt 9).

39 Liikmesriikide kohustus austada oma sotsiaalkindlustussüsteemi korraldamise pädevuse teostamisel liidu õigust – nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 34 – hõlmab seega norme, mis reguleerivad liidu ametniku töösuhet liiduga, see tähendab seda töösuhet puudutavaid protokolli ja personalieeskirjade sätteid.

40 Sellega seoses tuleb nentida, et – nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 72 – esiteks on protokollil aluslepingutega võrreldes samaväärne õigusjõud (arvamus 2/13 (liidu ühinemine EIÕKga), 18.12.2014, EU:C:2014:2454, punkt 161).

41 Analoogselt protokolli artikliga 12, mis kehtestab ühtse maksustamise liidu ametnike suhtes, kes maksavad liidule maksu töö- ja muudelt tasudelt, mida liit neile maksab, ja näeb seega ette, et need summad on vabastatud riigisisestest maksudest, tuleb selle protokolli artiklit 14, mis annab liidu institutsioonidele pädevuse kinnitada nende ametnike sotsiaalkindlustusskeem, käsitada nii, et see võtab liikmesriikide pädevusest kohustuse tagada liidu ametnikele kindlustatus mõnes riigisiseses sotsiaalkindlustusskeemis ning neilt ametnikelt kohustuse panustada sellise skeemi rahastamisse.

42 Teiseks on personalieeskirjadel, mis kehtestati määrusega nr 259/68, kõik ELTL artiklis 288 sätestatud tunnused, ehk seda määrust kohaldatakse üldiselt ning see on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Sellest tuleneb, et personalieeskirju tuleb järgida ka liikmesriikides (vt selle kohta kohtuotsused, 20.10.1981, komisjon *vs*. Belgia, 137/80, EU:C:1981:237, punktid 7 ja 8; 7.5.1987, komisjon *vs*. Belgia, 186/85, EU:C:1987:208, punkt 21; 4.12.2003, Kristiansen, C-92/02, EU:C:2003:652, punkt 32, ja 4.2.2015, Melchior, C-647/13, EU:C:2015:54, punkt 22).

43 Selles kontekstis tuleb märkida, et personalieeskirjade artikli 72 lõike 1 neljandast lõigust nähtub, et ametnik maksab osa ravikindlustuse jaoks vajalikust sissemaksest, kuid nõutav summa ei tohi siiski ületada 2% tema põhipalgast. Personalieeskirjade artikli 73 lõige 1 näeb ette, et ametnik on teenistusse asumise päevast alates kindlustatud kutsehaiguse- ja tööõnnetuseriski vastu ja ta maksab kohustuslikus korras kutseväliste riskide vastu kindlustamiseks kuni 0,1% oma põhipalgast. Personalieeskirjade artikli 83 lõikest 2 tuleneb samuti, et ametnikud maksavad ühe kolmandiku pensioniskeemi rahastamisest, kusjuures see sissemakse on kindlaks määratud kindla protsendina põhipalgast.

44 Eeltoodust tulenevalt on ainult liit, mitte liikmesriigid, pädev kindlaks määrama liidu ametnikele kohaldatavad eeskirjad, mis puudutavad ametnike kohustusi sotsiaalkindlustuse valdkonnas.

45 Nimelt, nagu kohtujurist märkis oma ettepaneku punktis 76, täidavad protokolli artikkel 14 ja liidu ametnike sotsiaalkindlustust käsitlevad personalieeskirjade sätted liidu ametnike jaoks määruse nr 1408/71 artikliga 13 ja määruse nr 883/2004 artikliga 11 analoogset ülesannet, ning see ülesanne on keelata liidu ametnikele sellise kohustuse panemine, mis näeks ette kõnealuse valdkonna erinevatesse skeemidesse panustamist.

46 Sellised riigisisesed õigusnormid nagu põhikohtuasjas käsitletavad, mis näevad ette, et liidu ametniku tulult tuleb maksta spetsiaalselt asjaomase liikmesriigi sotsiaalkindlustusskeemide rahastamiseks mõeldud sotsiaalmakseid ja -makse, ei arvesta seega liidu ainupädevusega, mis liidule on antud protokolli artikliga 14, ja personalieeskirjade asjakohaste sätetega, eelkõige sätetega, milles on kindlaks määratud liidu ametnike kohustuslikud sissemaksed sotsiaalkindlustusskeemi rahastamiseks.

47 Peale selle võivad niisugused õigusnormid rikkuda liidu ametnike vahelist võrdset kohtlemist ning seega pärssida liidu institutsioonis töötamise huvi, kuna mõned ametnikud ei oleks kohustatud tegema sissemakseid mitte ainult liidu institutsioonide ühisesse sotsiaalkindlustusskeemi, vaid samuti liikmesriigi sotsiaalkindlustusskeemi.

48 Eeltoodud analüüsi ei sea kahtluse alla Prantsuse valitsuse väited, et põhikohtuasjas käsitletavad sotsiaalmaksed ja -maksud on kvalifitseeritud „maksudeks“, millega ei maksustata mitte tööst, vaid kinnisvaralt saadud tulu, ning mille eest ei saada otsest vastutasu või eelist sotsiaalkindlustushüvitiste kujul. Nagu nimelt nähtub eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud andmetest, rahastatakse nende maksude ja maksetega igal juhul otse Prantsuse sotsiaalkindlustusliike. Selliselt liidu ametnikult nagu W. de Lobkowicz ei saa järelikult nõuda nende tasumist, kuna tema sotsiaalkindlustuse valdkonda kuuluvaid rahalisi kohustusi reguleerivad ainult protokoll ja personalieeskirjad, mistõttu need ei kuulu liikmesriikide pädevusse (vt analoogia alusel seoses määrusega nr 1408/71 kohtuotsus, 26.2.2015, de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, punktid 23, 26, 28 ja 29).

49 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et protokolli artiklit 14 ja personalieeskirjade sätteid, mis käsitlevad liidu institutsioonide ühist sotsiaalkindlustusskeemi, tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused riigisisesed õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis näevad ette, et kinnisvaratulult, mille liidu ametnik on saanud liikmesriigis, mille maksuresident ta on, tuleb maksta sama liikmesriigi sotsiaalkindlustussüsteemi rahastamiseks mõeldud sotsiaalmakseid ja -makse.

Kohtukulud

50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

EL lepingule, EL toimimise lepingule ja Euratomi asutamislepingule liidetud protokolli (nr 7) Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide kohta artiklit 14 ning Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade sätteid, mis käsitlevad liidu institutsioonide ühist sotsiaalkindlustusskeemi, tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused riigisisesed õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis näevad ette, et kinnisvaratulult, mille Euroopa Liidu ametnik on saanud liikmesriigis, mille maksuresident ta on, tuleb maksta sama liikmesriigi sotsiaalkindlustussüsteemi rahastamiseks mõeldud sotsiaalmakseid ja -makse.

Allkirjad